

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών

ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

**Δίκαιο της Ενέργειας
Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου**

*Δρ Γεώργιος Σκόδρας
Επίκουρος Καθηγητής*

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή – Στοιχεία Δικαίου
- Νομοθεσία Δημοσίων Έργων
- Νομοθεσία Μελετών Δημοσίου
- **Δίκαιο της Ενέργειας**
- Δίκαιο του Περιβάλλοντος
- Νομοθεσία Υγιεινής & Ασφάλειας

Εισαγωγή

Τριών δει μέμνησον τον άρχοντα

- *Ότι άνθρωπων άρχει*
- *Ότι κατά **Νόμον** άρχει*
- *Ότι ούκ άεί άρχει*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Η απόφαση για την ένταξη του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας ελήφθη το 1987. Οι λόγοι που επέβαλλαν την απόφαση ήταν η **μείωση της εξάρτησης της Ελληνικής οικονομίας από το πετρέλαιο**, η **προστασία του περιβάλλοντος**, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα και ο **εκσυγχρονισμός και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας** της Ελληνικής οικονομίας. Το φυσικό αέριο προτιμάται έναντι του πετρελαίου για λόγους

- ❑ **Στρατηγικούς**, διότι τα παγκόσμια αποθέματα φυσικού αερίου είναι μεγαλύτερα από εκείνα του πετρελαίου, εξασφαλίζουν περισσότερα χρόνια ενεργειακής κάλυψης των αναγκών του πλανήτη και είναι πιο διάσπαρτα στην υδρόγειο
- ❑ **Περιβαλλοντικούς**, διότι το φυσικό αέριο είναι πιο φιλικό προς το περιβάλλον, τόσο κατά την εξόρυξη, όσο και κατά την χρήση
- ❑ **Τεχνικούς και ενεργειακούς**, διότι η χρήση φυσικού αερίου στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συνεισφέρει στην εξοικονόμηση απωλειών ενέργειας
- ❑ **Οικονομικούς**, διότι το φυσικό αέριο είναι γενικά φθηνότερο από το πετρέλαιο, γεγονός που επηρεάζει θετικά την παραγωγή και την απασχόληση

Τεχνική & Ενεργειακή Νομοθεσία

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Η Ελλάδα έχει συνάψει αρκετές διακρατικές συμφωνίες προμήθειας φυσικού αερίου και συνεργασίας στον τομέα αυτό

- 1987 υπογραφή της πρώτης διακρατικής συμφωνίας Ελλάδας-Ρωσίας. 2,4 δις κ.μ. ετησίως μέχρι το 2016
- 1988 υπογραφή διακρατικής συμφωνίας Ελλάδας-Αλγερίας για υδροποιημένο φυσικό αέριο. Ελάχιστη ποσότητα 0,68 δις κ.μ.
- 2003 διακρατική συμφωνία Ελλάδας-Τουρκίας. Κατασκευή αγωγού 285 χλμ, σε λειτουργία από τον Νοέμβριο 2007
- 2003 διακρατικό μνημόνιο συνεργασίας Ελλάδας-Συρίας στους τομείς πετρελαίου, φυσικού αερίου και ορυκτών αερίων
- 2003 διακρατικό μνημόνιο συνεργασίας Ελλάδας-Αιγύπτου (ν.3478/2003) στους τομείς φυσικού αερίου και πετρελαίου
- 2006 διακρατική συμφωνία Ελλάδας-Ιταλίας (ν. 3441/2006) [διασύνδεση των χωρών]
- 2007 διακρατική συμφωνία συνεργασίας Ελλάδας-Αλβανίας (ν.3451/2007) στον ενεργειακό τομέα
- 2008 διακρατική συμφωνία Ελλάδας-Τουρκίας-Ιταλίας (ν.3637/2008) για την ανάπτυξη του διαδρόμου μεταφοράς φυσικού αερίου (**TGI**)
- 2008 διακρατικό μνημόνιο συνεργασίας Ελλάδας-Ατζερμπαϊτζάν (ν.3638/2008) στους τομείς προμήθειας και διαμετακόμισης φυσικού αερίου
- 2008 διακρατική συμφωνία Ελλάδας-Ρουμανίας για συνεργασία στον τομέα της ενέργειας
- 2008 διακρατική συμφωνία συνεργασίας Ελλάδας-Ρωσίας για την κατασκευή και εκμετάλλευση του αγωγού φυσικού αερίου **South Stream**. Από τον αγωγό θα διέρχονται 10 δις κ.μ. ετησίως μέρος του οποίου θα διατίθεται στην Ελλάδα ενώ η χώρα θα εισπράττει και τέλη διέλευσης. Μικτή εταιρεία **ΔΕΣΦΑ-GAZPROM** διαχειριστής αγωγού

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Νομικό Πλαίσιο Ελληνικής αγοράς

N.2364/1995 - «Σύσταση του Σώματος Ενεργειακού Ελέγχου και Σχεδιασμός, εισαγωγή, μεταφορά, εμπορία και διανομή φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε από τον

N.2527/1997 - «Κύρωση της από 20-6-1997 Σύμβασης μεταξύ των εταιρειών “Τράπεζα Επενδύσεων ΑΕ” και “Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας ΑΕ” και του ως εκ τρίτου συμβληθέντος Ελληνικού Δημοσίου και άλλες διατάξεις

N.3428/2005 - «Απελευθέρωση αγοράς φυσικού αερίου» που ρυθμίζει τις δραστηριότητες της προμήθειας, της μεταφοράς, της διανομής, της αποθήκευσης, της υγροποίησης φυσικού αερίου και της αεριοποίησης φυσικού αερίου εντός της Ελληνικής επικράτειας

N.3175/2003 - «Διείσδυση φυσικού αερίου στην αστική κατανάλωση-Εξοικονόμηση ενέργειας»

Οδηγία 2003/55/ΕΚ - «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 98/30/ΕΚ»

N.2837/2000 - για θέματα ανταγωνισμού, ρυθμιστικής αρχής ενέργειας κλπ. περιέχει ρυθμίσεις που αφορούν στην αγορά του φυσικού αερίου

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Νομικό Πλαίσιο Ελληνικής αγοράς

- *Η εσωτερική αγορά φυσικού αερίου δρομολογήθηκε με την Οδηγία 91/296/ΕΟΚ για την διαμετακόμιση φυσικού αερίου μέσω των μεγάλων δικτύων και την Οδηγία 90/377/ΕΟΚ, σχετικά με μια κοινοτική διαδικασία για την διαφάνεια των τιμών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας για τον τελικό βιομηχανικό καταναλωτή*
- *Την έκδοση των οδηγιών αυτών επακολούθησε η Οδηγία 98/30/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, η οποία στην συνέχεια καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2003/55/ΕΚ*
- *Η Οδηγία 2003/55/ΕΚ αποσκοπεί στο πλήρες άνοιγμα των εθνικών αγορών φυσικού αερίου στον ανταγωνισμό, συμβάλλοντας στη δημιουργία μιας γνήσιας εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση*
- *Ρυθμίζει τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας των επιχειρήσεων φυσικού αερίου, διατυπώνει το δικαίωμα πρόσβασης τρίτων χωρίς διακρίσεις στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής και στην αποθήκευση επιτρέποντας την είσοδο στην αγορά νέων προμηθευτών, επιβάλλει τον ορισμό από τα κράτη μέλη διαχειριστών δικτύου μεταφοράς και διανομής, τέλος, καθορίζει κανόνες για την εξασφάλιση θεμιτών τιμών για τους καταναλωτές*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Βασικές Ρυθμίσεις Οδηγίας 2003/55/ΕΚ

- ❑ *Διασφάλιση της πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα φυσικού αερίου και στις λοιπές υποδομές που φέρουν χαρακτηριστικά φυσικού μονοπωλίου, για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού*
- ❑ *Ορισμό φορέων διαχείρισης των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και την διασφάλιση της ανεξαρτησίας των φορέων αυτών έναντι καθέτως ολοκληρωμένων επιχειρήσεων φυσικού αερίου*
- ❑ *Σταδιακή απελευθέρωση της αγοράς η οποία επιτυγχάνεται μέσω του σταδιακού προσδιορισμού των επιλεγόντων πελατών*
- ❑ *Ενίσχυση του ρόλου των ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών, αναγνωρίζοντας και κατοχυρώνοντας ένα ελάχιστο πλαίσιο αρμοδιοτήτων που ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη, για να διαφυλάσσεται η πρακτική αποτελεσματικότητα του ρυθμιστικού πλαισίου που αποβλέπει στην εγγύηση της πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα χωρίς διακρίσεις*
- ❑ *Τήρηση συγκεκριμένων αρχών σε σχέση με την τιμολόγηση υπηρεσιών που παρέχονται σε σχέση με τις δραστηριότητες που αφορούν στα φυσικά μονοπώλια, για να διασφαλίζεται η μη διάκριση και να αντανakλάται το κόστος*
- ❑ *Υποχρέωση τήρησης χωριστών λογαριασμών για τις επιχειρήσεις που ασκούν περισσότερες από μία δραστηριότητες φυσικού αερίου*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Παρεκκλίσεις Οδηγίας 2003/55/ΕΚ

- ❑ Για τις **απομονωμένες αγορές**, δηλαδή σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν συνδέεται άμεσα με το διασυνδεδεμένο δίκτυο άλλου κράτους μέλους και υπάρχει ένας μόνο κύριος εξωτερικός προμηθευτής
- ❑ Για τις **αναδυόμενες αγορές**, δηλαδή για τις αγορές όπου πραγματοποιήθηκε πριν από χρονικό διάστημα μικρότερο της δεκαετίας η πρώτη εμπορική προμήθεια αερίου ενός κράτους μέλους, στο πλαίσιο της πρώτης μακροχρόνιας σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου
- ❑ Για **ζώνες γεωγραφικώς περιορισμένες**, εντός των κρατών μελών, παραδείγματος χάρη με βάση το μέγεθος και την ωριμότητα του δικτύου φυσικού αερίου της οικείας ζώνης καθώς και την αποδοτικότητα αναγκαίων επενδύσεων για την εφαρμογή της οδηγίας
- ❑ Σε περίπτωση **έλλειψης δυναμικότητας**
- ❑ Κατά την **ανάπτυξη δυναμικότητας υποδομών** ή την **ανάπτυξη νέων υποδομών**
- ❑ Εάν η πρόσβαση στο δίκτυο εμποδίζει την **εκπλήρωση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας**
- ❑ Λόγω **σοβαρών οικονομικών δυσχερειών** μιας επιχείρησης φυσικού αερίου, μεταξύ των άλλων, λόγω δεσμευτικών υποχρεώσεων της για πληρωμή ανεξαρτήτως παραλαβής ρήτρας **take or pay**

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Η εισαγωγή φυσικού αερίου στην Ελλάδα γίνεται από την ανώνυμη εταιρεία Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ), που ιδρύθηκε το 1998 με συμμετοχή της Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ (35%) και του Ελληνικού Δημοσίου (65%)

Η ΔΕΠΑ έχει το δικαίωμα αγοράς, εισαγωγής, εξαγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας και προσθήκης οσμητικών ουσιών, πώλησης, διανομής και γενικά εμπορίας του φυσικού αερίου (άρθρο 3, παρ. 5, ν.2364/1995). Ειδικότερα η ΔΕΠΑ έχει το δικαίωμα πώλησης φυσικού αερίου

Στις Εταιρείες Διανομής Αερίου (ΕΔΑ) και στις Εταιρείες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ)

Στους μεγάλους καταναλωτές

Για κίνηση οχημάτων (άρθρο 3, παρ. 6, ν.2364/1995)

Η ΔΕΠΑ ίδρυσε το 1995 την ΕΔΑ Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, ενώ το 2000-2001 συστήθηκαν οι αντίστοιχες ΕΠΑ. Το 2007 η ΕΔΑ Αττικής απορρόφησε τις ΕΑ Θεσσαλονίκης και ΕΔΑ Θεσσαλίας και μετονομάστηκε σε ΕΔΑ ΑΕ

Ως Μεγάλος Καταναλωτής ορίζεται (άρθρο 2, ν.3428/2005) ο καταναλωτής που καταναλώνει ετησίως, για δική του χρήση, όγκο αερίου μεγαλύτερο του αντίστοιχου των 100 GWh ΑΘΔ

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου οφείλουν (άρθρο 5 ν.3428/2005)

- Να τηρούν τον νόμο και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις άδειες τους*
- Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της μη διάκρισης των χρηστών και των πελατών, ιδίως για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων*
- Να λειτουργούν και παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά τρόπο ώστε να προάγεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός στην αγορά φυσικού αερίου, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους ανατίθενται*
- Να παρέχουν στον Υπουργό Ανάπτυξης και στη ΡΕ, εντός τακτής προθεσμίας, τις πληροφορίες που ζητούνται*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- *Ο ν.3428/2005 χορηγεί στη ΔΕΠΙΑ άδειες προμήθειας φυσικού αερίου που ισχύουν στο νομό Κορινθίας, καθώς και στις περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με εξαίρεση τις περιοχές που είναι αρμοδιότητα των ΕΠΑ*
- *Για τις ΕΠΑ Αττικής και Θεσσαλονίκης προβλέπει ότι ασκούν τις δραστηριότητες φυσικού αερίου σε μη Επιλέγοντες πελάτες (άρθρο 21, παρ. 1, ν.3428/2005)*
- *Η πώληση φυσικού αερίου σε επιλέγοντες και μη πελάτες διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.3428/2005, από τους κατόχους αντίστοιχης άδειας προμήθειας φυσικού αερίου*
- *Κάθε άλλη δραστηριότητα αγοράς, πώλησης, εισαγωγής και εξαγωγής φυσικού αερίου ασκείται ελεύθερα*
- *Η άδεια προμήθειας φυσικού αερίου χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της ΡΑΕ*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- Αν προκύψει **έκτακτη ανάγκη**, οι κάτοχοι άδειας προμήθειας, οι οποίοι δεν τροφοδοτούν μόνο Μεγάλους Πελάτες, οφείλουν, κατόπιν εντολής του ΔΕΣΦΑ, να παρέχουν αδιάλειπτα φυσικό αέριο στους Πελάτες που δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες
- Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, ο κάτοχος της άδειας προμήθειας αποζημιώνεται πλήρως, όπως προβλέπεται στην άδεια του
- Οι κάτοχοι άδειας προμήθειας οφείλουν να ενημερώνουν την ΡΑΕ και τον ΔΕΣΦΑ για την εκτιμώμενη συνολική ζήτηση φυσικού αερίου των πελατών τους κατά τα επόμενο έτος, τις συναφείς εύλογες εκτιμήσεις τους για τα επόμενα έτη και να παρέχουν κάθε στοιχείο που είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη του αντίστοιχου Συστήματος Φυσικού Αερίου
- Άδεια Προμήθειας σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες που δεν είναι εγκατεστημένοι σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ ή σε περιοχή για την οποία έχει χορηγηθεί άδεια διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου χορηγείται, βάση του ιδίου νόμου, μόνο στη ΔΕΠΑ

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Ως Επιλέγων Πελάτης ορίζεται (άρθρο 2, ν.3428/2005) ο Πελάτης ο οποίος δικαιούται να επιλέγει τρόπο προμήθειας φυσικού αερίου. Ως Επιλέγοντες πελάτες θεωρούνται (άρθρο 25, ν. 3428/2005)

- Οι κάτοχοι άδειας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας με καύσιμο φυσικό αέριο, εφόσον η ετήσια κατανάλωση τους για συμπαραγωγή υπερβαίνει τις 100.000 MWh ΑΘΔ*
- Από την 15-11-2008 οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι εκτός των γεωγραφικών περιοχών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και των περιοχών για τις οποίες δόθηκε παρέκκλιση (άρθρο 28, παρ. 4 και 5 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ) καθώς και οι μη Οικιακοί Πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις ανωτέρω περιοχές, εφόσον είναι μεγάλοι Πελάτες ή προμηθεύονται φυσικό αέριο φυσικό αέριο με σκοπό την συμπίεση του για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- Από την 15-11-2008 οι ΕΠΑ για την προμήθεια ποσοτήτων αερίου πέραν της ετήσιας συμβατικής ποσότητας η οποία καθορίζεται για το 2010 από την σύμβαση που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος του ν. 3428/2005, κάθε μίας ΕΠΑ με τη ΔΕΠΑ έως τη λήξη κάθε σύμβασης. Από την λήξη των συμβάσεων αυτών οι ΕΠΑ καθίστανται Επιλέγοντες Πελάτες για κάθε ποσότητα φυσικού αερίου
- Από 15-11-2009 οι Οικιακοί Πελάτες που δεν βρίσκονται σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των ΕΠΑ και σε περιοχές για τις οποίες δόθηκε παρέκκλιση σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ
- Από την λήξη του χρόνου ισχύος των αδειών που έχουν χορηγηθεί στις ΕΠΑ, οι λοιποί πελάτες τους

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- Σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.3175/2003 από την 1-7-2005 οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν άνω των είκοσι πέντε εκατομμυρίων κυβικών μέτρων φυσικού αερίου ετησίως ανά θέση κατανάλωσης και οι κάτοχοι άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να προμηθεύονται από την ΔΕΠΑ ή και τρίτους φυσικό αέριο για δική τους αποκλειστικά χρήση.
- Προς τούτο μπορούν να συνάπτουν διμερείς συμβάσεις από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού
- Για τον σκοπό αυτό από 1-7-2005 ο φορέας διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου υποχρεούται να παρέχει στους ανωτέρω παραγωγούς και συμπαραγωγούς πρόσβαση στο σύστημα και στις σχετικές με αυτό υπηρεσίες που παρέχονται από τον φορέα διαχείρισης, βάσει δημοσιευμένων τιμολογίων που καθορίζονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της ΡΑΕ

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- Κατά την παροχή των υπηρεσιών του ο φορέας διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εφαρμόζει διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια, την αξιοπιστία και αποδοτικότητα του Συστήματος, χωρίς διακρίσεις μεταξύ χρηστών και των κατηγοριών χρηστών του Συστήματος
- Οι συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου από κατόχους άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που συνάπτονται με την ΔΕΠΑ ή με τρίτους δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνουν όρους επαχθέστερους από αυτούς που προβλέπονται στις αντίστοιχες συμβάσεις της ΔΕΠΑ ή των τρίτων με τους δικούς τους προμηθευτές, ιδίως σχετικά με τις ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής του φυσικού αερίου
- Αξιώσεις καταβολής τιμήματος με βάση τις ανωτέρω ρήτρες υφίστανται μόνο εφόσον γεννάται αντίστοιχη αξίωση σε βάρος του αντισυμβαλλόμενου σύμφωνα με τις συμβάσεις με τους δικούς του προμηθευτές
- Η ΡΑΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ελέγχει την εφαρμογή των ανωτέρω, ώστε να προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

*Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την προμήθεια φυσικού αερίου σε Επιλέγοντες πελάτες ρυθμίζονται από τον **Κώδικα Προμήθειας Φυσικού Αερίου** σε **Επιλέγοντες Πελάτες** (άρθρο 28, ν. 3428/2005). Σ' αυτόν καθορίζονται:*

- Οι όροι και οι προϋποθέσεις της παροχής φυσικού αερίου και των υπηρεσιών προμήθειας και οι γενικοί όροι που θα περιλαμβάνονται στις συμβάσεις προμήθειας*
- Οι περιπτώσεις που επιτρέπεται να διακόπτεται η προμήθεια, ιδίως όταν ο πελάτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή ληξιπρόθεσμων τιμημάτων*
- Οι λόγοι και οι συνέπειες της καταγγελίας των συμβάσεων προμήθειας φυσικού αερίου*
- Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την προμήθεια φυσικού αερίου σε επιλέγοντες πελάτες*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- *Οι Επιλέγοντες Πελάτες δικαιούνται (άρθρο 27, ν. 3428/2005) να μεταπωλούν το σύνολο ή μέρος της ποσότητας που προμηθεύονται σε άλλον Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον το φυσικό αέριο που μεταπωλείται διακινείται μέσω του ιδίου Συστήματος αερίου ή συστημάτων Φυσικού Αερίου που διασυνδέονται*
- *Το δικαίωμα μεταπώλησης δεν επιτρέπεται να περιορισθεί και τυχόν όροι συμβάσεων προμήθειας που το περιορίζουν είναι απολύτως άκυροι*
- *Τα επιμέρους θέματα σχετικά με την μεταπώληση φυσικού αερίου ρυθμίζονται από τον **Κώδικα Διαχείρισης κάθε Συστήματος Φυσικού Αερίου***

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- Το άρθρο 30 του ν.3428/2005 θέτει **περιορισμούς ανώτατου περιθωρίου κέρδους** προμηθευτών φυσικού αερίου
 - ❖ Ο καθορισμός γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Οικονομικών και Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της ΡΑΕ
 - ❖ Ισχύει όσο διαρκεί η έκτακτη κατάσταση και όχι περισσότερο από δύο μήνες
- Οι Επιλέγοντες Πελάτες δικαιούνται (άρθρο 27, ν. 3428/2005) να μεταπωλούν το σύνολο ή μέρος της ποσότητας που προμηθεύονται σε άλλον Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον το φυσικό αέριο που μεταπωλείται διακινείται μέσω του ιδίου Συστήματος αερίου ή συστημάτων Φυσικού Αερίου που διασυνδέονται
- Το δικαίωμα μεταπώλησης δεν επιτρέπεται να περιορισθεί και τυχόν όροι συμβάσεων προμήθειας που το περιορίζουν είναι απολύτως άκυροι
- Τα επιμέρους θέματα σχετικά με την μεταπώληση φυσικού αερίου ρυθμίζονται από τον **Κώδικα Διαχείρισης κάθε Συστήματος Φυσικού Αερίου**

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κώδικας Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

- *Ο Κώδικας Διαχείρισης αποτελεί το σημαντικότερο κείμενο της δευτερογενούς Νομοθεσίας της αγοράς φυσικού αερίου, καθώς θέτει τους λεπτομερείς κανόνες με βάση τους οποίους θα πραγματοποιείται η πρόσβαση στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου - ΕΣΦΑ (δηλαδή στο σύνολο των αγωγών μεταφοράς, καθώς και στον Τερματικό Σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου - ΥΦΑ της Ρεβυθούσας) όλων των Προμηθευτών, ή και των καταναλωτών φυσικού αερίου, οι οποίοι θα θελήσουν να προμηθευτούν το σύνολο, ή μέρος των αναγκών τους σε φυσικό αέριο, από δικούς τους Προμηθευτές εντός και εκτός Ελλάδος*
- *Θέτει τις βάσεις για τη μετεξέλιξη του Ελληνικού συστήματος φυσικού αερίου σε πύλη εισόδου φυσικού αερίου για τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και την καθιέρωση της Ελλάδος ως σημαντικού κρίκου του «νοτίου Διαδρόμου» φυσικού αερίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κώδικας Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

- ❑ *Περιγράφεται το περιεχόμενο και οι προϋποθέσεις για τη σύναψη των προτύπων Συμβάσεων Μεταφοράς και Συμβάσεων ΥΦΑ μεταξύ του ΔΕΣΦΑ και των Χρηστών. Οι Χρήστες μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με διάρκεια από μία ημέρα μέχρι και μακροχρόνιες, ανάλογα με τις ανάγκες τους και τη διαθέσιμη δυναμικότητα του ΕΣΦΑ*
- ❑ *Θεσπίζονται λεπτομερείς κανόνες που διέπουν την απελευθέρωση δυναμικότητας σε σημεία εξόδου ή εισόδου του ΕΣΦΑ, για την εξυπηρέτηση καταναλωτών οι οποίοι επιθυμούν να αλλάξουν Προμηθευτή, ή να προμηθευτούν οι ίδιοι φυσικό αέριο για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των αναγκών τους*
- ❑ *Επιβάλλεται η υποχρέωση επαύξησης της δυναμικότητας σε σημεία εισόδου ή και εξόδου, όταν η υφιστάμενη δυναμικότητα δεν επαρκεί για την τροφοδοσία νέων καταναλωτών φυσικού αερίου*
- ❑ *Θεσπίζεται δευτερογενής αγορά δυναμικότητας, σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στους Χρήστες του ΕΣΦΑ να εκχωρούν δυναμικότητα που έχουν δεσμεύσει και δεν χρησιμοποιούν, σε άλλους Χρήστες*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κώδικας Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

- Περιγράφονται οι διαδικασίες για την μεταπώληση ποσοτήτων φυσικού αερίου μεταξύ καταναλωτών
- Θεσπίζονται κανόνες για την ασφαλή λειτουργία του ΕΣΦΑ και παρέχεται η δυνατότητα στο ΔΕΣΦΑ να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για τη διασφάλισή της. Επίσης, καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες για την εξισορρόπηση φυσικού αερίου στο ΕΣΦΑ
- Θεσπίζονται οι κανόνες για την Μελέτη Ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου και καθορίζονται τα κριτήρια με βάση τα οποία θα καταρτίζεται το Πενταετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ και θα παρακολουθείται η πορεία εφαρμογής του
- Περιγράφεται το αναλυτικό περιεχόμενο του Ηλεκτρονικού Πληροφοριακού Συστήματος, καθώς και εκείνο του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών
- Θεσπίζεται διαδικασία επίλυσης διαφορών, οι οποίες μπορεί να προκύψουν μεταξύ του ΔΕΣΦΑ και των Χρηστών του ΕΣΦΑ

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κώδικας Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

Ειδικότερα, για την πρόσβαση στις Εγκαταστάσεις ΥΦΑ, προβλέπονται

- ❖ Η κατάρτιση και δημοσιοποίηση ετήσιου και κυλιόμενου μηνιαίου Προγράμματος Εκφόρτωσης Πλοίων ΥΦΑ, ώστε να είναι σε κάθε στιγμή δυνατή η εκτίμηση από τους ενδιαφερόμενους Προμηθευτές της δυνατότητας εκφόρτωσης φορτίων ΥΦΑ, ακόμη και σε μεμονωμένη βάση (spot)*
- ❖ Η θέσπιση λεπτομερών κανόνων χρήσης της Εγκατάστασης ΥΦΑ και ιδιαίτερα του χώρου προσωρινής αποθήκευσης και της δυναμικότητας αεριοποίησης, ώστε να παρέχεται σε όλους τους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα πρόσβασης σε αυτή, ακόμη και σε μεμονωμένη βάση (spot)*
- ❖ Η παροχή στους Χρήστες της δυνατότητας της μεταξύ τους ανταλλαγής προσωρινού αποθηκευτικού χώρου, ποσοτήτων ΥΦΑ και δυναμικότητας αεριοποίησης, ώστε να μεγιστοποιείται η ευελιξία χρήσης της Εγκατάστασης, χωρίς να τίθεται σε αμφιβολία η δυνατότητα εξυπηρέτησης των τυχόν μακροχρόνιων συμβάσεων προμήθειας, ή να μειώνεται η δυνατότητα του ΔΕΣΦΑ για την παροχή των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας που του έχουν ανατεθεί*

Τεχνική & Ενεργειακή Νομοθεσία

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κανονισμός Αδειών Φυσικού Αερίου

Ο Κανονισμός Αδειών διέπει εν γένει τη χορήγηση, τροποποίηση και ανάκληση των ακόλουθων αδειών

(α) Άδειας Ανεξάρτητου Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ)

(β) Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ

(γ) Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου

(δ) Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου

(ε) Άδειας Κυριότητας και Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

Με τον Κανονισμό Αδειών Φυσικού Αερίου καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας, καθώς και τα συνυποβαλλόμενα με τις αιτήσεις δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κανονισμός Αδειών Φυσικού Αερίου

Επίσης καθορίζονται

(α) Ο τρόπος δημοσίευσης και των αιτήσεων, καθώς και οι δικαιούχοι και η διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων επί των οποίων αποφαινεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας

(β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες

(γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών

(δ) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τις άδειες που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3428/2005 «Απελευθέρωση Αγοράς Φυσικού Αερίου» (ΦΕΚ Α'313/27.12.2005)

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κανονισμός Μητρώου Χρηστών ΕΣΦΑ

Με τον Κανονισμό Μητρώου Χρηστών ρυθμίζονται

- (α) Οι προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο Χρηστών του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ)*
- (β) η διαδικασία εγγραφής στο Μητρώο*
- (γ) κάθε θέμα σχετικά με τη δομή του Μητρώου και*
- (δ) οι περιπτώσεις διαγραφής από το Μητρώο.*

Στο Μητρώο Χρηστών του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου εγγράφονται από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), κατόπιν υποβολής αίτησης

- (α) οι Κάτοχοι Αδειών Προμήθειας, Διαχείρισης και Διανομής Φυσικού Αερίου*
- (β) οι Επιλέγοντες Πελάτες και*
- (γ) κάθε πρόσωπο που παρέχει επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Κανονισμός Μητρώου Χρηστών ΕΣΦΑ

Η παρακολούθηση για την τήρηση των προβλεπομένων στον παρόντα Κανονισμό διατάξεων από τους Χρήστες, διενεργείται από τη ΡΑΕ, η οποία, όπως ρητά αναφέρεται στον Κανονισμό, δικαιούται

- α. Να έχει πρόσβαση στις εγκαταστάσεις των Χρηστών καθώς και στα τεχνικά και οικονομικά στοιχεία, καθώς και σε κάθε άλλη σχετική πληροφορία*
- β. Να διεξάγει, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν αναφοράς ή καταγγελίας από τρίτους, ελέγχους, έρευνες και ακροάσεις σχετικά με την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού στο πλαίσιο της διαδικασίας επιβολής διοικητικών κυρώσεων*

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- ❑ **Ειδικές υποχρεώσεις** τίθενται και με το άρθρο 26 του ν.3428/2005 για τους προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς
- ❑ **Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς** θεωρείται ο προμηθευτής που καλύπτει ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της συνολικής ετήσιας ποσότητας φυσικού αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες
- ❑ Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, και δημοσιεύεται στο ΦΕΚ μπορεί να προβλέπονται ειδικές υποχρεώσεις για τους προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς. Αυτές αφορούν ιδίως:
 - ❖ Υποχρέωση κατάρτισης και δημοσίευσης σχεδίου σύμβασης προμήθειας που ισχύει για όλους τους πελάτες της ίδιας κατηγορίας
 - ❖ Υποχρέωση δημοσίευσης, σύμφωνα με τον κώδικα προμήθειας της δομής των τιμολογίων και των αρχών που εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των χρεώσεων που περιέχονται στις συμβάσεις με Επιλέγοντες Πελάτες
 - ❖ Ανώτατες τιμές πώλησης στα τιμολόγια Επιλεγόντων Πελατών

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

- Στο άρθρο 20 του ν.3428/2005 προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης -μετά από γνώμη της ΡΑΕ- **Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (ΕΑΦΑ)** με αντικείμενο τις συναλλαγές φυσικού αερίου με φυσική παράδοση, για την προαγωγή του ελεύθερου ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών.
- Με την ως άνω απόφαση προσδιορίζονται, ιδίως ο χρόνος έναρξης λειτουργίας της ΕΦΑΑ, το πλαίσιο διενέργειας, το είδος και η φύση των συναλλαγών, το οργανωτικό πλαίσιο της ΕΑΦΑ, καθώς και ο Λειτουργός της ΕΑΦΑ.

Η Εκμετάλλευση του Φυσικού Αερίου

Επιπλέον προβλέπεται ότι:

- ❑ *Ως Λειτουργός της ΕΑΦΑ μπορεί να ορίζεται ο ΔΕΣΦΑ*
- ❑ *Εκδίδεται κανονισμός Λειτουργίας που ρυθμίζει κάθε επιμέρους θέμα [διενέργεια και εκκαθάριση των συναλλαγών, εγγυήσεις συμμετοχής, τήρηση ηλεκτρονικού συστήματος, κόστος λειτουργίας της ΕΑΦΑ κλπ]*
- ❑ *Κάθε προμηθευτής φυσικού αερίου που είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο, υποχρεούται να προσφέρει προς πώληση μέσω της ΕΑΦΑ ποσότητα που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε ποσοστό 5% της ποσότητας φυσικού αερίου που προμήθευσε τους προηγούμενους δώδεκα μήνες*
- ❑ *Ο Λειτουργός της ΕΑΦΑ δημοσιεύει, σε ηλεκτρονική μορφή, όλες τις προσφορές για αγορά και πώληση φυσικού αερίου μέσω της ΕΑΦΑ, χωρίς να αναφέρει το πρόσωπο που υπέβαλλε την προσφορά*
- ❑ *Με απόφαση της ΡΑΕ μπορεί να ορίζονται οι ανώτατες τιμές και οι όροι για την προσφορά πώλησης φυσικού αερίου στην ΕΑΦΑ, για την διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών*
- ❑ *Ο ΔΕΣΦΑ παρέχει προτεραιότητα στη μεταφορά των ποσοτήτων φυσικού αερίου που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής με φυσική παράδοση μέσω ΕΑΦΑ*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!